

Mozes de Bruin werd geboren in Leeuwarden op 18 november 1885. Hij was getrouwd met Sophia de Bruin-Italie (1887-1943). Ze hadden een zoon, Herman de Bruin (1918-1945).

Mozes de Bruin was hoofdonderwijzer van het Nederland Israëlitisch Jongensweeshuis in Amsterdam. Hij was leraar in de pedagogie aan het Nederlands Israëlitisch Seminarium en lid van de algemene commissie van examinatoren van Nederlands Israëlitische Godsdienstonderwijzers.

Op initiatief van de T.O.P.-groep had op 21 mei 1939 in Den Haag een conferentie plaats van leiders van Joodse padvindergroepen. Deze bijeenkomst, onder leiding van hopman Polak, had ten doel: het contact leggen tussen Joodse padvindersleiders in Nederland, het bevorderen van oprichting van meer Joodse groepen en het bewaren en handhaven van de Joodse traditie in deze groepen. Oud-scout Mozes de Bruin in Amsterdam zou worden gevraagd voor het opstellen van eisen voor het behalen van diverse Joodse vaardigheidsinsignes. Deze concept-eisen zouden vervolgens worden voorgelegd aan de vergadering van opperrabbijnen. De rabbijn van elke groep zou kunnen fungeren als beoordelaar voor deze insignes. Verder volgde de oprichting van een Contactcommissie bestaande uit hopman Prins van de Bergstichting uit Laren, hopman Cohen uit Groningen, hopman Loeb uit Utrecht, oubaas Gompers uit Den Haag en voorts de heer Mesritz, een voortrekker uit Rotterdam, en de heer Goldenberg uit Amsterdam. Oubaas Gompers werd aangewezen als afgevaardigde van de Contactcommissie bij het NPV.

Op 10 december 1939 werd de Derech Erets-groep als onderafdeling van de Nederlandse padvindersonorganisatie in de Kerkeraadszaal van de Nederlands Israëlitische Hoofdsynagoge in Amsterdam geïnstalleerd. Max Goldenberg werd voorzitter, Isidore de Haan penningmeester, Lily van Dien secretaresse en Mozes de Bruin en Mietje Sequerra-de Jong werden lid van de groepscommissie. Zijn zoon was vaandrig bij de groep. Bij de oprichting

waren er 15 scouts en 10 welpen. In het Nieuw Israelietisch weekblad van 10 mei 1940 staat een artikel over de oprichting van een nieuwe Joodse Scoutinggroep in Amsterdam.

Aan het begin van de oorlog woonde het gezin aan de Plantage Kerklaan 59 in Amsterdam.

Mozes wordt via Kamp Westerbork gedeporteerd naar concentratiekamp Sobibor. Hij werd op 1 juni 1943 met het veertiende transport naar vernietigingskamp Sobibor gebracht en wordt bij aankomst op 4 juni 1943 vermoord. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd.

Meer informatie

[Mozes de Bruin \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Mozes de Bruin \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

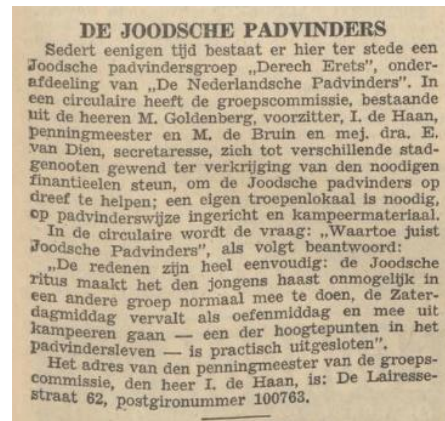
[Nieuw Israelietisch weekblad \(bistritzky.com\)](http://bistritzky.com)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 15 dec 1939 - Art. 113 | Delpher](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.